

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

FACTORS AFFECTING CREDIT RATIONING OF COMMERCIAL
BANKS IN CHIANGMAI PROVINCE

โดย

นายประจักษ์ ฝั้นพรม

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขายสินค้าของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัด
เชียงใหม่

โดย : นายประจักษ์ มั่นพรม

ชื่อปริญญา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

สาขาวิชา : บริหารธุรกิจ

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทย์คุณ)

..... 9 / ๑๐ - / 40

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ต้องการทราบถึงปัจจัย ที่มีผลต่อการขายสินค้าของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาสินค้า และการให้สินเชื่อบริหารธุรกิจแยกตามประเภทธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า การขายสินค้าของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และปริมาณเงินฝาก โดยที่อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบ กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดต่ำลง การขายสินค้าก็มีเพิ่มขึ้นและปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุดคือปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

เกณฑ์การพิจารณาสินค้าของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ธนาคารจะพิจารณาจากความสามารถของผู้กู้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ วัตถุประสงค์การกู้ ประวัติของผู้กู้ หลักประกันการกู้ยืม และอาชีพของผู้กู้ตามลำดับ ช่วงเวลาที่ธนาคารให้สินเชื่อ ส่วนใหญ่เป็นไตรมาสแรก รองลงมา ไตรมาสที่ 2 และ 4 เท่ากัน ส่วนไตรมาสที่ 3 ให้น้อยที่สุด ระยะเวลาที่ธนาคารให้สินเชื่อส่วนใหญ่พบว่า ให้เวลามากกว่า 5 ปี รองลงมา 3-5 ปี และ 1-3 ปี ตามลำดับ และให้เวลาน้อยที่สุดระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี เนื่องจากต้นทุนของเงินทุนสูง กลุ่มอาชีพหรือธุรกิจที่ธนาคารให้สินเชื่ออันดับหนึ่ง กลุ่มพาณิชย์กรรม รองลงมา กลุ่มรายได้ประจำและกลุ่มอุตสาหกรรมเท่ากัน กลุ่มธุรกิจส่งออกและกลุ่มอื่นให้น้อยลงตามลำดับ

การขายสินค้า มีแนวโน้มขยายเพิ่มขึ้น ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตและกลุ่มส่วนบุคคลและมีแนวโน้มลดลง ในกลุ่มการเกษตรและป่าไม้ และกลุ่มการก่อสร้าง

ABSTRACT

Title : Factors Affecting the Credit Rationing of Commercial Banks in Chiangmai Province

By : Prajak Funprom

Degree : Master of Business Administration

Major Field : Finance

Chairman, Special Problem Advisory Board :

(Assistant Professor Buncha Triwithayacun)

The objectives of this study were to determine the factors affecting the credit rationing of commercial banks, the factors used to determine credit worthiness of a borrowing by commercial banks and the credit rationing for each loan sector by commercial banks in Chiangmai Province .

A questionnaire was used to collect data from 122 samples selected from commercial banks. Data were analyzed using the SPSS/PC program for percentage and multiple regression.

The results of the study indicated that the credit rationing of commercial banks in Chiangmai Province was affected by the loan interest rate and the deposit volume. The loan interest rate had a negative relationship. The lower the loan interest rate, the credit tended to increase. The greatest factor affecting credit rationing was deposit volume. The results indicated that an increase in deposits caused an increase in credit rationing.

The criteria used to determine credit worthiness of a borrowing by commercial banks in Chiangmai Province were as follow: first, earning capacity;

second, purpose for borrowing; third, personal information about the borrower; fourth, collateral; and last, career of the borrower.

The period of the year with the greatest credit rationing was the first quarter while quarter 2 and quarter 4 were equivalent and had the second greatest credit rationing. Quarter 3 had the least. The majority of borrowing was for more than five years, next was for three to five years, and after that was for one to three years. The least borrowing was for less than a year because of its high cost. The type careers which rated the most credit were those in the commercial sector. The sectors to received the second most credit were the fixed- income and industrial sectors. Least were the export and other sectors.

Credit rating tended to increase in the industrial, manufacturing, and personal sectors over the course of the study period while it decreased in the agricultural, forestry and commercial construction sectors.

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จได้จากความกรุณาจากคณาจารย์ ผศ.บัญชา ไตรวิทยาคุณ ที่เป็นประธานที่ปรึกษา อาจารย์วรภรณ์ ศิริโกคากิจ และอาจารย์น้ำเพชร วินิจชัยกุล ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ความช่วยเหลือแนะนำความรู้ที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษาเป็นอย่างมาก ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ ผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลต่าง ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณ พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสุภาพรรณ วัฒนอุดมชัย สายงานวิชาการ ที่ได้คำปรึกษาข้อมูล แนะนำมาโดยตลอด และทุก ๆ ท่านในสายงานกำกับสถาบันการเงิน ที่คอยเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือทั้งในการทำงานและการเรียนมาโดยตลอดเช่นกัน จึงต้องขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

สุดท้ายขอขอบคุณ พี่ เพื่อน และน้อง ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ซึ่งผู้ศึกษามีได้ระบุนามที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาเสมอมา จนมีส่วนช่วยผลักดันให้ปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประจักษ์ ผืนพรม

มิถุนายน 2540

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
คำนิยม	(4)
สารบัญเรื่อง	(5)
สารบัญตาราง	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	3
วัตถุประสงค์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
การศึกษาถึงภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือ	10
การศึกษาเกณฑ์การพิจารณาคุณค่าทางเครดิต	11
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	17
แหล่งข้อมูล	17
ขอบเขตประชากร	17
วิธีการเก็บข้อมูล	17
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	18
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัยและข้อวิจารณ์	19
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขายสินค้าของ	19
ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่	
เกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของ	21
ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่	
ลักษณะการขายสินค้าของ	25
ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่	

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	28
บทสรุปผลการศึกษา	28
ข้อเสนอแนะ	29
บรรณานุกรม	30
ภาคผนวก	32

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	20
2	เกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่	21
3	ช่วงไตรมาสที่ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ให้สินเชื่อ	22
4	ระยะเวลาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	23
5	กลุ่มอาชีพ / ธุรกิจที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อ	24
6	แนวโน้มเงินให้สินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่	26
7	สัดส่วนอัตราร้อยละเงินให้สินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่	27

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ในฐานะที่เป็นสื่อกลางระหว่างหน่วยเศรษฐกิจที่มีทุนส่วนเกินและหน่วยที่ขาดแคลนเงินทุน นับตั้งแต่ พ.ศ. 2431 ได้เริ่มมีกิจการธนาคารพาณิชย์ขึ้นในประเทศไทย ขณะนั้นบทบาทของธนาคารยังอยู่ในวงจำกัดภายหลังจากประเทศไทย เริ่มวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง โดยให้ความสำคัญแก่ภาคอุตสาหกรรม มากขึ้นเป็นลำดับ การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมทำให้อุปสงค์ของเงินทุนเพื่อการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ธนาคารจึงได้ขยายกิจการเพื่อสนองตอบความต้องการเงินทุนที่ขยายตัวสูงขึ้น ธุรกิจธนาคารจึงเริ่มมีบทบาทต่อเศรษฐกิจไทยมากขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทและความสำคัญที่สุด ในสถาบันการเงินทั้งหมดของประเทศ

จากการที่กิจการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย มีประวัติความเป็นมายาวนานจึงจะเห็นได้ว่า มีการขยายตัวทั้งด้าน ขนาด และประเภทการให้บริการมากขึ้น ด้วยเหตุนี้เองธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่สามารถระดมเงินออมได้สูงถึงร้อยละ 70 ของเงินออมทั้งหมด ในขณะที่เดียวกันเมื่อพิจารณาทางด้านการให้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์แล้ว เมื่อพิจารณาทั้งระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ซึ่งมีรวมทั้งหมด 29 ธนาคาร ในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นธนาคารของไทย 15 ธนาคาร และเป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศ 14 ธนาคาร พบว่าบทบาทของการระดมเงินออมและให้สินเชื่อเป็นของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยมากกว่าร้อยละ 95 ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ ส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 5 ของธนาคารทั้งระบบเป็นของสาขาธนาคารต่างประเทศในไทย

ตั้งแต่เริ่มกิจการธนาคารพาณิชย์ไทย และได้มีการเจริญเติบโตและพัฒนาเคียงคู่เศรษฐกิจไทยมาโดยตลอด ทำให้บทบาทและหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์ มีความสำคัญต่อระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ ดังที่กล่าวมาแต่ต้นแล้วว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีอิทธิพลมากที่สุดในระบบเศรษฐกิจไทย และเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกภูมิภาคของประเทศ และมีการขยายตัว อย่างต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจหรือวัฏจักรเศรษฐกิจของประเทศ มีการ

เพิ่มบริการต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ ตามสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไปเพื่อความอยู่รอด อีกทั้งขยายขอบข่ายการดำเนินงานธุรกิจทางการเงินทั้งในและนอกประเทศเป็นไปอย่างกว้างขวาง และมีโอกาสจะขยายขอบเขตการดำเนินงานอีกต่อไป ในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาภาวะเศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะปี 2530-2536 อัตราการเจริญเติบโตของประเทศ โดยเฉลี่ยเป็นร้อยละ 9.7 (ธนาคารแห่งประเทศไทย 2536) เพราะฉะนั้นจึงมีความต้องการเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และต้องมีการลงทุนขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัยเงินทุนจำนวนมาก ซึ่งแหล่งเงินทุนขนาดใหญ่ที่สำคัญที่ต้องอาศัยเงินทุนจำนวนมาก แหล่งเงินทุนขนาดใหญ่ที่สำคัญที่สุดก็คือธนาคารพาณิชย์ นั่นเอง

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาท และความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพราะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้เปลี่ยนจากเกษตรกรรมไปเป็นอุตสาหกรรมและการบริการ ตลอดระยะเวลา 3 ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจการพัฒนาปรับปรุงทางด้านโครงสร้างและรูปแบบของสถาบันการเงิน ตลอดจนการปรับปรุงระเบียบกฎเกณฑ์ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งนับเป็นสถาบันตัวกลางทางการเงินที่มีบทบาทมากกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ สัดส่วนการระดมเงินออมของครัวเรือนประมาณร้อยละ 70 ถึง 75 ของการออมของประเทศนับเป็นแหล่งทรัพยากรภายใน ที่สำคัญของอุปทานของเงินทุนเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะประเทศไทยไม่สามารถจะหึงเงินทุนจากต่างประเทศมาใช้เป็นทรัพยากรทั้งหมด ดังนั้นถ้าภายในประเทศมีความสามารถระดมทรัพยากรขึ้นก็จะเป็นผลดี สามารถนำมาพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไม่ต้องหึงเงินทุนจากต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ายังประสบปัญหาการออมอยู่ในระดับต่ำมีช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน ส่งผลให้การพัฒนาภาคการผลิต ที่ต้องการเงินทุนยังจำกัดไม่สามารถรองรับ การขยายตัวได้อย่างเพียงพอ ความสำคัญของนโยบายต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ จึงมีผลต่อการจัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ส่งผลกระทบบังทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสินเชื่อและการลงทุน จะเห็นได้ว่ามีความต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพราะถ้าการจัดสรรทุนเพื่อการลงทุนไม่เพียงพอ ก็จะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการลงทุนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ประสิทธิภาพในการลงทุนของสังคมส่วนรวมลดลง นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการไม่ประหยัดจากการลงทุนขนาดเล็ก อันเนื่องมาจากมีเงินทุนไม่เพียงพอที่จะนำมาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ดังนั้นถ้าธนาคารในฐานะเป็นตัวกลาง จึงทำหน้าที่จัดสรรเงินให้กู้ยืมไปลงทุน โดยระดมทุนจากผู้ฝากเงินที่ไม่ชอบเสี่ยงกับการได้รับผลตอบแทน ที่ไม่แน่นอนไปสู่หน่วยธุรกิจที่ต้องการใช้เงิน ทั้งนี้ผู้ฝากเงินจะได้รับการตอบแทนเป็นอัตราดอกเบี้ยจากธนาคาร ซึ่งเป็น

ส่วนหนึ่งของต้นทุนที่ธนาคารต้องนำไปคิด เพื่อการบริหารเงินทุนโดยจะเรียกอัตราดอกเบี้ยที่ให้กับยืมแก่หน่วยธุรกิจ เห็นได้ว่าสินเชื่อเป็นกลไกในการโอนทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ในระบบเศรษฐกิจหน่วยผลิตสามารถลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการประหยัดในการลงทุนมีการจ้างงานเกิดรายได้ ที่จะส่งผลให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ความเป็นมาของปัญหา

เศรษฐกิจภาคเหนือปี 2539 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเพียงร้อยละ 5.7 เทียบกับร้อยละ 6.8 ปีก่อน จากการที่การลงทุนของภาคเอกชนและการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค ภายในภาคชะลอลงมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการที่ทางการดำเนินการเป็นลำดับมา อย่างไรก็ตามการชะลอตัวของการลงทุนภาคเอกชน ส่วนหนึ่งได้รับการชดเชยจากการลงทุนภาครัฐบาลซึ่งขยายตัวในเกณฑ์สูงในโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ส่งผลให้การลงทุนรวมไม่ชะลอเร็วเกินไป ขณะที่เงินให้สินเชื่อของสาขานาการพาณิชย์ในภาคเหนือขยายตัวในอัตราร้อยละ 12.0 เมื่อสิ้นเดือนพฤศจิกายน 2539 เทียบกับ ร้อยละ 20.6 ระยะเวลาเดียวกันปีก่อน โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนสาขานาการพาณิชย์ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2538 เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 16.6 เทียบกับร้อยละ 8.3 ระยะเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ส่วนสินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.1 เทียบกับที่เพิ่มร้อยละ 13.1 ระยะเวลาเดียวกัน (ธนาคารแห่งประเทศไทย 2539)

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ แม้ว่าจะอาศัยการผลิตภาคเกษตรเป็นหลักโดยเฉพาะสาขาพืชผล มีพืชเศรษฐกิจสำคัญหลายชนิด เช่น ข้าว ไม้ยาเวอร์จิเนีย ถั่วเหลือง กระเทียม หอมหัวใหญ่ ลำไย ลิ้นจี่ ตลอดจนพืชผัก แต่ในช่วงที่ผ่านมาภาคเศรษฐกิจภาคเกษตรเริ่มมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ สำหรับอัตราการเจริญเติบโตของภาคเกษตรในช่วง 5 ปี (2533-2537) ขยายตัวร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจาก 34,439 ล้านบาท เมื่อปี 2533 เป็น 65,084 ล้านบาท ในปี 2537 ในขณะที่ภาคเกษตรมีอัตราเติบโตเฉลี่ยในช่วงเดียวกันร้อยละ 8.5 ต่อปี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจาก 29,009 ล้านบาท เมื่อปี 2532 เป็น 58,541 ล้านบาท ในปี 2537

สำหรับภาคนอกการเกษตร มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากสาขาบริการ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการก่อสร้าง ขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะสาขาบริการและการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง ส่งผล

ให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเติบโตตามไปด้วย เช่น ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร การผลิตของที่ระลึก สาขาอุตสาหกรรม ก็ขยายตัวขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื่องจากมีวัตถุดิบป้อนโรงงานอย่างเพียงพอ ขณะเดียวกันอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญมาก เช่น อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา (เซรามิค) อาหารกระป๋อง เสื้อผ้าสำเร็จรูป รวมทั้งอุตสาหกรรมผลิตสินค้าหัตถกรรม ก็มีความสำคัญจากการที่การท่องเที่ยวเติบโตขึ้น สาขาพาณิชย์กรรม การค้าส่งค้าปลีกก็มีแนวโน้มเติบโตขึ้น เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเงิน และมีประชากรมากที่สุดในภาคเหนือ ประกอบกับมีการค้าตามแนวชายแดนด้านอำเภอเชียงดาว ทั้งในและนอกระบบ สาขาการก่อสร้าง ขยายตัวขึ้นเพื่อตอบสนองการผลิตภาคอื่น ๆ ที่เติบโตขึ้น

จากการที่มีฐานทางเศรษฐกิจสำคัญหลายชนิด ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และค่อนข้างมีเสถียรภาพ โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดในภาคเหนือร้อยละ 19.1 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ทั้งภาค ในปี 2537 ประชากรของจังหวัดเชียงใหม่มีรายได้สูงสุดในภาคเหนือ เฉลี่ยคนละ 45,514 บาทต่อปี และสูงกว่ารายได้ประชากรเฉลี่ยของภาคเหนือ คนละ 31,064 บาทต่อปี (ที่มาธนาคารแห่งประเทศไทย 2537)

สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ที่เติบโตรวดเร็ว ทำให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคเหนือ ปริมาณธุรกรรมการเงินจึงขยายตัวในเกณฑ์สูงและมีขนาดของธุรกรรมสูงสุดเมื่อเทียบกับจังหวัดทั้งหมดในภาคเหนือ ทั้งนี้จำนวนสาขารณาคาพาณิชย์ที่เปิดดำเนินการที่จังหวัดเชียงใหม่จนถึงสิ้นเดือนตุลาคม 2539 มีทั้งสิ้น 122 สาขา นับเป็นจำนวนมากที่สุดในภาคเหนือ (จำนวนสาขารณาคาพาณิชย์ทั้งหมด 531 สาขา) เพิ่มขึ้นจากจำนวน 53 สาขา เมื่อปี 2529 เงินฝากและสินเชื่อของสาขารณาคาพาณิชย์ระหว่างช่วงปี 2529-2538 เพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 20.2 ต่อปี และร้อยละ 21.6 ต่อปี สูงกว่าอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยของภาคเหนือ เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2539 มีทั้งสิ้น 66,663 ล้านบาท หรือเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 47.8 และร้อยละ 28.6 ของยอดเงินฝากคงค้างของภาคเหนือตอนบนและของภาคเหนือ (เทียบกับสัดส่วนร้อยละ 44.9 และร้อยละ 22.9 เมื่อปี 2529) และเงินให้สินเชื่อคงค้างมีทั้งสิ้น 80,308 ล้านบาท เป็นสัดส่วนร้อยละ 51.7 และร้อยละ 32.3 ของยอดสินเชื่อคงค้างของภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือ ตามลำดับ (เทียบกับสัดส่วนร้อยละ 50.9 และร้อยละ 28.8 ปี 2529) นับเป็นสัดส่วนที่สูงสุดของภาค

ปริมาณธุรกรรมการเงินของสาขารณาคาพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้การนำส่งและเบิกถอนเงินของธนาคารที่ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย (คลังจังหวัดเชียงใหม่) เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2529-2538) การนำส่งและเบิกถอนเงิน

ที่ผู้แทนฯ เพิ่มขึ้นราว 3.7 เท่าตัว โดยขนาดของเงินนำส่งและเบิกถอนที่ผู้แทนฯจังหวัดเชียงใหม่ เดือนพฤศจิกายน 2539 มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 21.2 ของเงินนำส่งและเบิกถอนทั้งภาค ส่วนการโอนเงินของธนาคารเข้า-ออกจังหวัดเชียงใหม่ (ผ่านผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่และศูนย์กลางการโอนเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือที่จังหวัดลำปาง) ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2529-2538) เพิ่มขึ้น 5.6 เท่าตัว โดยขนาดของเงินโอนเข้า-ออกจังหวัดเชียงใหม่เดือนพฤศจิกายน 2539 มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 17.8 ของเงินโอนเข้า-ออกในภาคเหนือทั้งหมด ปริมาณเงินหมุนเวียนและความต้องการใช้เงิน ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เพิ่มขึ้น ทำให้คลังจังหวัดนำส่งเม็ดเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ เพิ่มขึ้น 3.5 เท่าตัว ขณะเดียวกันเงินเบิกถอนเพิ่มขึ้นเกือบ 10 เท่าตัว และเป็นการนำส่ง-เบิกถอนเม็ดเงินที่มีปริมาณสูงสุดของภาคเหนือ

นอกจากนั้น สถาบันการเงินแห่งใหม่ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งในภาคเหนือส่วนใหญ่ จะอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวคือ สำนักงานอำนวยการสินเชื่อ 39 แห่ง ในภาคเหนือ อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 23 แห่ง และกิจการวิเทศธนกิจต่างจังหวัด 7 แห่ง อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมดและได้เปิดบริการแล้ว 5 แห่ง

ดังนั้น การศึกษาถึงการขยายตัวของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ จะทำให้ทราบถึงศักยภาพของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีการเติบโตมากน้อยเพียงใด ทราบถึงลักษณะการขยายสินเชื่อของสาขานาการพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ว่าขยายตัวไปในรูปธรรมด้านใด อย่างไร ที่สำคัญคือ ความพร้อมที่จะเข้าสู่ยุคการเปิดเสรีทางการเงินที่จะมีมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ได้หรือไม่ โดยเฉพาะธนาคารขนาดเล็กที่จะต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันมากขึ้น ในขณะที่ธนาคารขนาดใหญ่ต้องพยายามรักษาหรือเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของตน เพื่อแข่งขันกับธนาคารต่างชาติที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดการเงินของไทย ซึ่งมีเทคโนโลยีและความชำนาญในธุรกิจสูง

วัตถุประสงค์

การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขายสินค้าของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้-

1. เพื่อศึกษาถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการขายสินค้าของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัด เชียงใหม่
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยในการพิจารณาสินค้าของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัด เชียงใหม่
3. ศึกษาถึงลักษณะการการขายสินค้าของสาขานักพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ แยกตามประเภทธุรกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขายสินค้าของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ พอจำแนกได้ดังนี้-

1. ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขายสินค้าของธนาคารพาณิชย์ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเชียงใหม่
2. ทราบถึงโครงสร้างสินค้า อัตราการขายตัวของสินค้าของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ในการวางแผนธุรกิจต่อไป
3. เป็นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของรัฐ ในการกำกับดูแลธนาคาร พาณิชย์

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตและข้อจำกัดดังนี้คือ-

1. เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จากธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ 15 ธนาคาร 122 สาขา (ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2539) และข้อมูลสถิติภูมิธนาคารแห่งประเทศไทย
2. การศึกษาและวิเคราะห์จะพิจารณาเฉพาะธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ ไม่รวมสำนักงานวิเทศธุรกิจอื่น ๆ

นิยามศัพท์

- ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505
- สินเชื่อ หมายถึง เงินกู้ เงินเบิกเกินบัญชี และตัวเงิน
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หมายถึง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ลูกค้ำชั้นดี (MLR)

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขายสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีผู้ศึกษาเฉพาะการปันส่วนสินเชื่อของบริษัทพาณิชย์ วิเคราะห์เรื่องความไม่สมดุลในการให้กู้ยืม โดยธนาคารพาณิชย์ในตลาดเงินในประเทศอังกฤษ การให้สินเชื่อกู้ยืมแก่สาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ การศึกษาบทบาทและพฤติกรรมในการปล่อยสินเชื่อใน 10 เขตภูมิภาคของไทย การพัฒนาระบบการเงินมีอุปสรรคที่สำคัญคือ การกระจายเป็นส่วน ๆ ทางการเงินและการศึกษาถึงภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือดังนี้

ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปันส่วนสินเชื่อ งานวิจัยของ อภิชาติ คอยระงับ (2528) สุกิจ ห่อวโนทยาน (2535) สรุปว่าการปันส่วนจะมีมากขึ้น เมื่อธนาคารเรียกร้องสิ่งที่ไม่เกี่ยวกับราคา (Non price) จากผู้ขอกู้เพิ่มขึ้น และจะลดลงเมื่อธนาคารเรียกร้องสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับราคาจากผู้ขอกู้ ซึ่งจะเป็นคุณสมบัติของผู้ขอกู้ Friedman (1972) ได้แบ่งส่วนประกอบของสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับราคานี้ ออกเป็นความสามารถในการชำระเงินคืนในระยะเวลาดียวกัน (contemporaneously) กับการปล่อยสินเชื่อ เช่น การให้มีหลักทรัพย์ค้ำประกันการถือบัญชีเงินฝาก และประวัติการชำระเงินคืน ซึ่งเป็นเรื่องความสัมพันธ์ของลูกค้ำกับธนาคารที่ผ่านมาในอดีต จากการศึกษาของ Harries (1974) พบว่า การปันส่วนจะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากลูกค้ำมีคุณสมบัติแตกต่างกันและจะเกิดในลูกค้ำใหม่มากกว่าลูกค้ำเดิม การยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งที่ยื่นธนาคารเรียกร้องจะขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของอุปสงค์ของผู้กู้ยืม (borrower's demand elasticity) ดังนั้นการปันส่วนจะมีผลที่แตกต่างกันต่อลูกค้ำแต่ละกลุ่ม โดยธนาคารจะทำการตัดทอนสินเชื่อกับลูกค้ำใหม่หรือลูกค้ำที่มีความสัมพันธ์กับธนาคารไม่มากนักก่อน ส่วนการศึกษาของ โยธิน คุสมิทธิ (2522) ก็ได้ศึกษาพบว่า ความต้องการกู้ยืมสะท้อนให้เห็น ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการกู้มาก และการเพิ่มขึ้นในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ จะมีผลทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง

การศึกษาของ Sealey (1979) ได้วิเคราะห์เรื่องความไม่สมดุลในการให้กู้ยืม โดยธนาคารพาณิชย์ในตลาดเงินในประเทศอังกฤษและได้พบว่าความไม่สมดุลในการจัดสรรเงินให้กู้ยืม โดยธนาคารพาณิชย์จะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างมาก และจากการศึกษาของ สันติชัย ขวนสมสุข (1983) ที่ศึกษาอุปสงค์และอุปทานสินเชื่อของบริษัทพาณิชย์ โดยแบ่งเป็นภาค

เศรษฐกิจต่าง ๆ 7 ภาค คือ การเกษตรกรรมเหมืองแร่ การก่อสร้าง และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การพาณิชย์กรรม การอุตสาหกรรม การค้าระหว่างประเทศ การบริการและการบริโภค อาศัยข้อมูลรายไตรมาสระหว่าง พ.ศ. 2514 ถึง พ.ศ. 2524 ผลการศึกษาแบบจำลองอุปทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีผลกระทบต่ออุปทานของสินเชื่อแก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ

การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและพฤติกรรมในการปล่อยสินเชื่อใน 10 เขตภูมิภาคของไทย ตลอดจนสรุปลักษณะการกระจาย และความเหลื่อมล้ำในแต่ละเขตโดยจากผลของการศึกษาของ ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2522) ได้ชี้ให้เห็นว่ามีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในโอกาสที่จะได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ แต่อย่างไรก็ตามก็พบว่า ความแตกต่างหรือความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มลดลงสม่ำเสมอ เนื่องจากการกระจายสาขาของธนาคารและการกำหนดมาตรการโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนการศึกษาของ เดชาชัย สังข์บอล (2519) ได้ศึกษาพบว่า การให้สินเชื่อโดยธนาคารพาณิชย์นั้น ส่วนใหญ่ให้แก่ธุรกิจการค้าโดยมุ่งหวังกำไรเป็นสำคัญ ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยส่วนรวมยังมีน้อย การให้กู้ยืมยึดหลักประกันมากเงินเชื่อไม่กระจายไปสู่ส่วนภูมิภาคมากนัก ตลอดจนควรออกกฎหมายที่จะเป็นประโยชน์ในการทำให้ธนาคารพาณิชย์กระจายสินเชื่อไปสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น การศึกษาของพิทูล คุ้มสุวรรณ (2531) เรื่องการกระจายสินเชื่อโดยธนาคารกรุงเทพ จำกัด : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่พบว่า การกระจายสินเชื่อในสาขาพาณิชย์กรรม สาขาการก่อสร้างและสาขาอื่น ๆ ในเขตอำเภอรอบนอกมีลักษณะเท่าเทียมกันมากกว่าเขตอำเภอเมืองและนับว่าสอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างของเศรษฐกิจในสาขาดังกล่าว แต่บริเวณอำเภอเมืองมีลักษณะไม่เท่าเทียมกันเนื่องจากโครงสร้างของธุรกิจมีลักษณะหลากหลายและแตกต่างกันในขนาดมาก สามารถสรุปผลดังนี้ กรณีเขตอำเภอเมืองการพิจารณาจากหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันในการกู้เป็นอันดับแรก โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 56-60 ความสามารถในการชำระหนี้จากองค์ประกอบของกิจการ นิสัยใจคอ ความซื่อสัตย์สุจริต และการเป็นที่ยอมรับในสังคมไม่มีความเสียหายทางการเงิน ตลอดจนมีความมั่นคงของธุรกิจและขนาดของกิจการ และเหมาะสมกับราคาของหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกัน แต่จะต่างจากธนาคารอื่นที่มีนโยบายที่แตกต่างกัน เช่น จากประสบการณ์ในการทำงานหรือความเอาใจใส่ในการประกอบธุรกิจที่ขอกู้ลงทุน ตลอดจนดูความชำนาญหรือความมีประสบการณ์ในการทำงานนั้น ๆ และจะดูประวัติความเป็นมาของผู้กู้ซึ่งถือว่าสำคัญ โดยมีความเชื่อว่าถ้าผู้กู้ตั้งใจที่จะประกอบอาชีพแล้ว หลักทรัพย์ที่จะนำมาค้ำประกันก็ไม่ต้องมีความหมาย สำหรับเขตอำเภอรอบนอกเน้นการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรตามนโยบายของสำนักงานใหญ่เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล

การศึกษาถึงภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือ

ภาวะเศรษฐกิจที่ขบเขาลง ทั้งจากภาคบริการ ก่อสร้าง ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ต่อเนื่องถึงภาคพาณิชย์กรรม ก่อปรกกับการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำหลายครั้ง มีผลให้การขยายตัวของเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนืออยู่ในอัตราชะลอลงตลอดช่วง 11 เดือนของปี 2539 ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ยอดคงค้างของเงินฝากธนาคารพาณิชย์มีทั้งสิ้น 234,462 ล้านบาท เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 12.1 ต่ำกว่าอัตราเพิ่มร้อยละ 19.8 ระยะเวลาเดียวกันปีก่อนโดยเงินฝากขยายตัวในอัตราลดลงทุกจังหวัด

ทางด้านเงินให้สินเชื่อมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราลดลงตามแนวนโยบายของทางการที่ต้องการชะลอการขยายตัวของสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อย ประกอบกับธุรกรรมบางส่วนไปใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินอื่น ได้แก่ กิจการวิเทศธนกิจต่างจังหวัด สำนักงานอำนวยการสินเชื่อและธนาคารอาคารสงเคราะห์ รวมทั้งส่วนหนึ่งที่ธนาคารพาณิชย์โอนหนี้สินเชื่อจากสาขา เข้าไปบริหารที่สำนักงานใหญ่ ยอดคงค้างของสินเชื่อ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน มีทั้งสิ้น 250,278 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 ต่ำกว่าอัตราเพิ่มร้อยละ 20.6 ระยะเวลาเดียวกันปีก่อน และนับเป็นปีที่สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ มีอัตราขยายตัวต่ำสุดในรอบ 9 ปี สินเชื่อหลายประเภทขยายตัวในอัตราชะลอลงโดยเฉพาะสินเชื่อส่วนบุคคล เพื่อการอุปโภคบริโภคชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยเหลืออัตราขยายตัวเพียงร้อยละ 12.0 ในเดือนตุลาคม เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 22.7 สิ้นปีก่อน สินเชื่อแก่ธุรกิจก่อสร้าง การอุตสาหกรรม และการพาณิชย์กรรมชะลอลงเช่นกัน สำหรับสินเชื่อแก่ธุรกิจบริการขยายตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่สินเชื่อหลายประเภทยอดคงค้างหดตัวลง ที่สำคัญได้แก่ สินเชื่อแก่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ลดลงมากในภาคเหนือตอนบน ทั้งนี้สินเชื่อเพิ่มขึ้นในอัตราสูงที่จังหวัด เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และนครสวรรค์ ตามลำดับปี 2539 มีสาขานาการพาณิชย์เปิดใหม่ในภาคเหนือทั้งสิ้น 34 สาขา ส่วนใหญ่เป็นสาขาในภาคเหนือตอนบน ทำให้จำนวนรวมของสาขานาการพาณิชย์ในภาคเหนือจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2539 มีทั้งสิ้น 540 สาขา แยกเป็นสาขาในภาคเหนือตอนบน 314 สาขา และภาคเหนือตอนล่าง 226 สาขา

ทางด้าน การดำเนินงานของสำนักงานอำนวยการสินเชื่อในภาคเหนือ 37 แห่ง ปรากฏว่า ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายนมียอดคงค้างของสินเชื่อทั้งสิ้น 10,013 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1.4 เท่าตัว เมื่อเทียบกับระยะเวลาเดียวกันปีก่อนส่วนสินเชื่อคงค้างของกิจการวิเทศธนกิจต่างจังหวัด (5 แห่ง) เพียงสิ้นเดือนพฤศจิกายนมีทั้งสิ้น 1,850 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อ ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

การศึกษาเกณฑ์การพิจารณาคุณค่าทางเครดิต

นโยบายการลงทุนของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไป จะยึดถือนโยบาย Defensive Policy หรือ Very Conservative Investment Policy คือ นโยบายป้องกันหรือเข้มงวดการลงทุน โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ลดความเสี่ยงภัยให้น้อยลง (Minimizing Risk) ซึ่งหมายถึงการลดการขาดทุนอันอาจจะมีแก่เงินลงทุนให้น้อยที่สุด ทั้งในด้านการขาดทุนจากความเสี่ยงภัยทางการเงิน (Financial Risk) และการขาดทุนอันอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่คาดไม่ถึงอื่น ๆ

นโยบาย Defensive Policy ทางด้านการให้สินเชื่อ ซึ่งเป็นการลงทุนหาผลประโยชน์ก่อนใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ ก็คือพิจารณาให้สินเชื่ออย่างรอบคอบเพื่อรักษาไว้ซึ่งความต้องการด้านเสถียรภาพของเงินลงทุน (Need for Stability of Principal) และความต้องการเกี่ยวกับเสถียรภาพของรายได้ (Need for Stability of Investment Income) ดังนั้นการพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จึงใช้หลักการพิจารณาที่คำนึงถึงการเสี่ยงภัย และเกณฑ์การพิจารณาคุณค่าทางเครดิต (Risk And Criteria of Credit Worthiness) ซึ่งมีเกณฑ์สำหรับใช้เป็นเครื่องวัด (Cut off Point) ว่าลูกค้าที่ขอสินเชื่อมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด อยู่ 2 ระบบ ด้วยกัน คือ 6's และ 3 P's

"6 C'S"

"C'S" ได้มีการใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์คุณค่าทางเครดิตมากกว่า 50 ปีแล้ว แต่เดิม มีอยู่เพียง 3C ด้วยกันคือ

1. Character
2. Capacity
3. Capital

ต่อมาได้เพิ่มอีก 2C และ 1C ตามความจำเป็นในการวิเคราะห์ที่ ขยายขอบเขตกว้างออกไปเรื่อย ๆ คือ

4. Collateral
5. Condition
6. Country

คุณสมบัติของผู้ขอกู้ (Character)

เป็นคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อทางด้านคุณภาพจิตใจ และพฤติกรรมของลูกหนี้ ซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจในอันที่จะชำระหนี้ (Willing to Pay)

ตามปกติเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาสินเชื่อหรือเจ้าหน้าที่สอบสวนสินเชื่อจะต้องมีความชำนาญในการสอบถามปัญหาที่เกี่ยวกับตัวผู้ขอกู้เป็นอย่างดี เพื่อที่จะทราบข้อความบางอย่าง ซึ่งไม่สามารถจะวิเคราะห์ได้จากใบคำขอสินเชื่อ และการหมั่นสอบถามวงการค้าภายนอก เพื่อศึกษาชื่อเสียงของผู้ขอกู้ในด้านการชำระเงิน จะเป็นประโยชน์แก่การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้ขอกู้ได้อย่างดียิ่ง เพราะคำว่าคุณสมบัติ นั้น จะหมายรวมถึงความซื่อสัตย์ในการประกอบธุรกิจมาเป็นเวลานานปี ความสามารถในการจัดการชื่อเสียง การศึกษาและตำแหน่งหน้าที่ในสังคม ดังนั้น ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาสินเชื่อ เจ้าหน้าที่สอบสวนสินเชื่อ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้ขอกู้มีคุณสมบัติแล้ว อัตราความเสี่ยงในด้านหนี้สูญก็จะมีน้อยลง ถ้าผู้ขอกู้ยังสามารถประกอบกิจการอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพราะคุณสมบัติดังกล่าวจะมีผลสะท้อนไปยังเสถียรภาพในการทำงานอันมั่นคง ผู้ที่อาศัยจะอยู่อย่างสงบสุขการติดต่อกับธุรกิจกับผู้อื่นจะเป็นที่เชื่อถือในวงสังคม เป็นต้น

สำหรับการที่จะสังเกตถึงคุณสมบัติของผู้ขอกู้ได้ดีที่สุดนั้น จะได้จากพฤติกรรมของลูกหนี้ เช่น ในกรณีที่ผู้ขอกู้มีสินเชื่อกับธนาคารแล้ว เมื่อผู้ขอกู้ประสบปัญหาการดำเนินธุรกิจการทำงานกระทั่งไม่สามารถที่จะนำเงินมาชำระหนี้ต่อธนาคาร ธนาคารต้องออกจดหมายทวงถามหรือถึงกับธนาคารต้องดำเนินวิธีการที่เข้มงวดขึ้น จนต้องกระทำด้วยวิธีฟ้องร้องดำเนินคดีกับลูกค้าในที่สุด หรือในกรณีที่ลูกคามีคุณสมบัติเป็นผู้ขอกู้ที่ดี เมื่อธุรกิจประสบปัญหาแล้วอาจมาเจรจายกกล่าวกับธนาคารล่วงหน้าว่า ขณะนี้กำลังประสบปัญหาอยู่ไม่สามารถที่จะนำเงินมาชำระหนี้ได้ภายในกำหนด ขอให้ธนาคารพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้วยวิธีการขออนุญาตให้ต่ออายุสัญญาเงินกู้ออกไปอีก หรือขอเลื่อนอายุการชำระหนี้ชั่วคราว หรือขอเงินกู้เพิ่มเติมเพื่อให้ธุรกิจกลับฟื้นตัวขึ้นมาใหม่ สุดแต่ธนาคารจะเห็นสมควร เป็นต้น

ความสามารถในการหารายได้ (Capacity)

เป็นคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อทางด้านความสามารถหรือสมรรถภาพในการหารายได้ให้เพียงพอที่จะชำระหนี้

ความสามารถในการหารายได้ (Capacity) หรือบางครั้งเราเรียกว่า Ability to Create Income หมายความว่า ผู้ขอสินเชื่อจะสามารถนำรายได้จากการประกอบธุรกิจแต่ละครั้งมาชำระคืนเงินกู้ได้โดยถูกต้องตามที่ได้สัญญากับธนาคารไว้ ซึ่งธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะต้องได้จากการทำธุรกิจนั้นประกอบการค้าเข้ามาได้ ไม่หวังที่จะให้ผู้ขอสินเชื่อขายหลักทรัพย์ที่ได้จำนองไว้กับธนาคาร

การพิจารณาความสามารถในการหารายได้ของผู้ขอสินเชื่อ อาจแยกได้เป็นประเภทส่วนบุคคลและธุรกิจ ในกรณีที่เป็นบุคคล เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาสินเชื่อของธนาคารอาจต้องพิจารณาถึงพื้นฐานทางการศึกษา สุขภาพ ความชำนาญ อายุ และความมั่นคงของสำนักงานที่ผู้ขอสินเชื่อปฏิบัติงานอยู่เป็นต้น ส่วนด้านธุรกิจรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาสินเชื่อของธนาคาร ควรต้องทราบถึงระดับการขายว่า เหมาะสมกับทุนที่ทางกิจการนำมาลงหรือไม่นอกจากนี้สถานที่ตั้ง หลักการโฆษณาคุณภาพของสินค้า ฐานะการแข่งขัน ความสัมพันธ์กับผู้ซื้อสินค้าและผู้ขายวัตถุดิบ เครื่องจักรที่ใช้อยู่ และต้นทุนการผลิต เป็นต้น ก็มีความสำคัญต่อผลการประกอบการของธุรกิจเป็นอย่างมากด้วย

ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ จะต้องพิจารณาถึงระดับความสามารถของผู้บริหารงาน ซึ่งบางครั้ง นักวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารบางแห่งพึงเล็งถึงความสำคัญ แห่งการบริหารงานว่าควรจะต้องจัดอยู่ในปัจจัยอันดับแรกทีเดียว ซึ่งหมายถึงความสามารถของผู้จัดการที่จะรวบรวมปัจจัยการผลิตต่างๆ ในการผลิตสินค้าแต่ละหน่วยให้ได้ต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งในธุรกิจประเภทเดียวกัน พร้อมทั้งมีนโยบายการค้าขายที่ดีกว่า แรงงานมีฝีมือดี คุณภาพดีกว่า มีการให้บริการดีกว่า ซึ่งผู้ซื้อนิยมที่จะซื้อสินค้าที่ผลิตจากผู้ขอสินเชื่อมากกว่าคู่แข่ง ซึ่งในที่สุดผู้ขอสินเชื่อจะสามารถนำรายได้ หรือกำไรมาสู่บริษัทของเขา และจะนำรายได้ส่วนหนึ่งมาคืนหนี้สินกับธนาคารได้

เจ้าหน้าที่ที่พิจารณาสินเชื่อที่ดี ไม่เพียงแต่สนใจในด้านการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้อย่างเดียว แต่ควรสนใจถึงผู้มีอำนาจหน้าที่ในการขอสินเชื่อให้ถูกต้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการทำสัญญาเงินกู้ เป็นต้นว่าในกรณีที่ผู้ขอสินเชื่อเป็นหญิงที่มีสามีซึ่งจะต้อง ให้สามีของผู้ขอสินเชื่อให้ความยินยอมในการทำนิติสัญญาเงินกู้ขึ้นด้วย ซึ่งผู้พิจารณาสิน

เชื่อไม่ควรละเลย มิฉะนั้น สัญญาเงินกู้นั้นจะเป็นโมฆะได้ แต่อย่างไรก็ตาม กรณีเช่นนี้จะมีน้อยที่สำคัญที่สุดก็คือ ในกรณีธุรกิจที่นิติบุคคลที่จะสามารถขอเงินกู้ได้จากธนาคารจะต้องเป็นกรรมการของบริษัท/หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ ซึ่งได้ระบุไว้ในหนังสือขอจดทะเบียนตั้งบริษัท และ/หรือ ห้างหุ้นส่วน ณ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยอำนาจการลงนาม และ/หรือ ห้างหุ้นส่วนในด้านการทำนิติกรรมใด ๆ ซึ่งส่วนมากจะต้องมีการประทับตราของบริษัท และ/หรือ ห้างหุ้นส่วนด้วย มิฉะนั้นแล้วสัญญาการขอกู้จะไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจจะเกิดมีการเสี่ยงต่อความเสียหายได้ในภายหลัง

เงินทุน (Capital)

เป็นทรัพย์สินในส่วนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขอสินเชื่อ หรือเงินทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจประเมินขีดเขตในกรณีที่คุณสมบัติของผู้ขอกู้ และ ความสามารถในการหารายได้ ไม่ค่อยดีนักได้

เงินทุนในที่นี้จะหมายถึงฐานะความมั่นคงทางการเงินของบุคคล หรือของธุรกิจ ซึ่งจะประกอบด้วยมูลค่าของสินทรัพย์ทั้งหมด หักด้วยหนี้สินต่าง ๆ จะได้เงินทุนของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือของธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่งที่ได้ลงทุนไว้ รวมทั้งเงินทุนสะสมที่กิจการสะสมไว้เพื่อขยายกิจการต่อไป การวัดความสามารถในการชำระหนี้และอัตราการเสี่ยงต่อหนี้สูญ เงินทุนมีส่วนช่วยได้มากทีเดียว กล่าวคือผลกำไรแต่ละครั้งเมื่อหารด้วยเงินทุนแล้ว จะสามารถวัดความสามารถในการประกอบการ และผลตอบแทนแต่ละครั้งที่ได้ลงทุนไว้ ถ้ามีอัตราส่วนสูง จะปรากฏว่า การจัดการของบริษัทมีความสามารถชำระหนี้ได้ง่าย ส่วนกรณีหนี้สินที่บริษัทมีปรากฏอยู่ทั้งหมดหารด้วยเงินทุนที่มีอยู่ จะสามารถวัดอัตราการเสี่ยงต่อภาระหนี้สินได้ดี ถ้าในกรณีที่กิจการมีเจ้าหนี้ที่สูงกว่าเงินทุนที่ได้ลงไว้ ก็จะมีอัตราความเสี่ยงสูง เพราะเจ้าหนี้ที่ได้ลงทุนมากกว่าเจ้าของกิจการเสียอีก

หลักทรัพย์ค้ำประกัน (Collateral)

ได้แก่ ทรัพย์สินที่ผู้ขอสินเชื่อนำมาค้ำประกันหนี้สิน เพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้ในอนาคต

นโยบายธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปก่อนที่จะอนุมัติเงินกู้แต่ละราย มักจะมีนโยบายให้ผู้ขอกู้วางหลักทรัพย์เพื่อเป็นหลักประกันไว้กับธนาคาร เพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยปกติหลักทรัพย์ที่วางไว้กับธนาคารเพื่อเป็นหลักประกันนั้น ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างสิทธิการเช่า (ซึ่งเจ้าหนี้ที่ยอมรับรู้ในเรื่องการโอนสิทธิ) กรมธรรม์ประกันชีวิตที่มี Cash Surrender Value หุ้น และหุ้นกู้ของบริษัทที่มีฐานะการเงินมั่นคง และพันธบัตรรัฐบาล

ในกรณีที่ผู้กู้นำเอาอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างมาวางประกัน ผู้กู้จะต้องเอาประกันอัคคีภัย กับต้องสลักหลังยกประโยชน์ตามกรมธรรม์ที่จะได้รับให้กับธนาคาร

การใช้บุคคลค้ำประกันอาจทำได้ หากผู้ค้ำประกันมีฐานะเป็นที่เชื่อถือของธนาคาร แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารเป็นราย ๆ ไป

ความจริงแล้ว นโยบายดังกล่าว ธนาคารมีไว้เพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจจะเกิดขึ้นได้เท่านั้น ไม่มีเจตนาที่จะริบหรือขายทอดตลาดหลักทรัพย์ใด ๆ เพราะธนาคารจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเสียเวลา และอาจเสียชื่อเสียงทางด้านสังคมอีกด้วย ที่ธนาคารสนใจที่สุดก็คือกำไร หรือรายได้ที่จะสามารถนำมาชำระหนี้คืนได้เท่านั้น

สภาพทางเศรษฐกิจ (Condition)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อ ไม่เพียงแต่จะมีความรู้ทางด้านการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน และการดำเนินงานของบริษัทเพียงอย่างเดียว ควรจะต้องมีความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอีกด้วย เนื่องจากเหตุผลที่ว่าสภาพเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอนของการหมุนเวียนของวัฏจักรทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบกระเทือนถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคนิค การบริโภค ผลิตภัณฑ์ และวิธีการจำหน่ายสินค้า รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลที่จะเลิกควบคุมการส่งเสริมอุตสาหกรรม การเพิ่มอัตราภาษีและกฎข้อบังคับอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งในที่สุด จะกระทบกระเทือนถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้ ทั้ง ๆ ที่เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารได้วิเคราะห์แล้วว่าความสามารถในด้านการชำระหนี้คืนของกิจการหนึ่ง มีอัตราการชำระหนี้ได้ดี ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้จะไม่สามารถควบคุมโดยธนาคารได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันการเสี่ยงในด้านการให้สินเชื่อ ซึ่งต้องเผชิญกับวัฏจักรขึ้นลงของการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อของธนาคาร จึงควรจะต้องเป็นนักพยากรณ์เศรษฐกิจอีกด้านหนึ่ง

“C” สุดท้ายเพิ่งถือว่าสำคัญและนำมาพิจารณาคุณค่าทางเครดิตเมื่อเร็ว ๆ นี้เองทั้งนี้เนื่องจากทางด้านการค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญเพิ่มขึ้นมาเป็นลำดับ และในการค้าระหว่างประเทศนี้มีความเสี่ยงอยู่หลายประการ อาทิ ภาวะทางการเมือง ภาวะเศรษฐกิจและสังคม นโยบายการค้าของประเทศนั้น ๆ ซึ่งครอบคลุมถึงการปฏิบัติทางการค้า สัญญา หรือ เอกสารทางการพาณิชย์ การขนส่งการรับประกัน ระเบียบการศุลกากร ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้วิเคราะห์สินเชื่อจะต้องค้นคว้ารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศที่ผู้ขอสินเชื่อทำการอยู่ เป็นประจำมาประกอบการประเมินด้วย

บทที่ 3
วิธีการวิจัย
(METHODOLOGY)

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสร้างแบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้จัดการ
สาขานาการพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ และข้อมูลที่
ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตประชากร

ประชากรคือสาขานาการพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 122 สาขา

วิธีการเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์ จำนวน 122 สาขา ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธี
สำรวจตามแบบสอบถามที่กำหนด และเก็บข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย อัตราดอกเบี้ยเงิน
กู้ลูกค้าชั้นดี ปริมาณเงินฝาก และอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนมกราคม
2530 ถึงเดือนธันวาคม 2538 รวม 108 เดือน และข้อมูลสินเชื่อแยกประเภทตามธุรกรรมรายปี
ตั้งแต่ปี 2530 ถึงปี 2538

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามสอบถามธนาคารพาณิชย์ในจังหวัด
เชียงใหม่ตามที่กำหนด

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากธนาคารแห่งประเทศไทย และจากแบบสอบถาม โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC

- ร้อยละ (Percentage)
- ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency table)
- สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

บทที่ 4
ผลการศึกษาวิจัยและข้อวิจารณ์
(RESULTS AND DISCUSSION)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขยายสินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยปริมาณสินเชื่อ (Credit volume) เป็นตัวแปรตาม อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (Loan interest rate) ปริมาณเงินฝาก (Deposit volume) และอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ (Growth province products) เป็นตัวแปรสรุปผลได้ดังนี้

VARIABLE	B	SE B	T	SIG T	BETA
INT	- 824.649	379.519	-2.173	0.032	-0.065
DEPVOL	1.333	0.028	47.486	0.000	0.982
GPP	19.124	109.428	0.175	0.862	0.005
(CONSTANT)	3159.085	3723.069	0.849	0.398	

จากค่า B ซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ จะได้สมการถดถอยมีรูปแบบดังนี้

$$CRDVOL = 3159.08 - 824.65INT + 1.33DEPVOL + 19.12GPP^{ns}$$

(379.52) (0.03) (109.43)

$R^2 = 0.959$ Signif F = 0.000

$\bar{R}^2 = 0.958$ N = 108

F = 815.100

จากสมการจะเห็นได้ว่าตัวแปร INT คืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อตัวแปรตาม กล่าวคือหากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ จะมีผลให้ปริมาณสินเชื่อขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่วนตัวแปรอิสระอื่น มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อตัวแปรตาม และเมื่อพิจารณาค่าเบต้า ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์การถด

ถอยมาตรฐาน จากค่าเบต้าที่ได้สรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามมากที่สุดคือ ตัวแปร DEPVOL ปริมาณเงินฝาก (พิจารณาจากค่าเบต้าเท่ากับ 0.982)

R Square = 0.959

หมายถึงตัวแปรอิสระทั้งหมดมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ร้อยละ 95.90 และอีกร้อยละ 4.10 (100-95.90) ของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม มีผลมาจากสาเหตุอื่น ๆ

Adjusted R Square = 0.958

เมื่อปรับค่าแล้ว อิทธิพลของตัวแปรอิสระยังคงมีอยู่ร้อยละ 95.80

วิเคราะห์ตัวแปร (Analysis of variance)

H_0 : ตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

H_1 : ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

ณ ระดับนัยสำคัญ แอลฟาเท่ากับ 0.05 ค่า Signif F = 0.0000 ซึ่งน้อยกว่า แอลฟา สรุปได้ว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 นั่นคือยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว มีผลต่อตัวแปรตาม

ค่า T หรือ SIG T

คือ ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าพารามิเตอร์ของสมการถดถอย

($H_0 : \beta_1 / \beta_2, \beta_3 = 0$)

H_0 : ตัวแปรอิสระตัวที่ i ไม่มีผลต่อตัวแปรตาม

เมื่อควบคุมให้ตัวแปรอิสระอื่น ๆ มีค่าคงที่

H_1 : ตัวแปรอิสระ i มีผลต่อตัวแปรอื่นตามเมื่อควบคุมให้ตัวแปรอิสระอื่นที่ค่าคงที่

สรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (INT) ปริมาณเงินฝาก(DEPVOL) จะปฏิเสธ H_0 นั่นคือ ยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระ INT, DEPVOL มีผลต่อ ตัวแปรตาม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และตัวแปรอิสระ GPP ไม่มีผลต่อตัวแปรตาม

จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ผ่านมา นี้ สรุปได้ว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตัวแปรอิสระที่ควรนำมาใช้ในสมการถดถอยพหุคูณ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (INT) และปริมาณเงินฝาก (DEPVOL) ส่วนตัวแปรอิสระ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GPP) ไม่ควรนำมาใช้ในสมการถดถอยพหุคูณ

เกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

จากการพิจารณาการขยายตัวของสินเชื่อสาขาธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้บริหารมีเกณฑ์การพิจารณาในการให้สินเชื่ออย่างไรบ้างนั้น ผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหาร โดยที่ผู้บริหารสามารถให้ความสำคัญ กับเกณฑ์การพิจารณาในการให้สินเชื่อแก่ลูกค้า จากเกณฑ์ที่กำหนด 8 เกณฑ์ไม่เท่ากัน โดยให้เลือกเพียง 5 ลำดับ เรียงความสำคัญจากสำคัญมากไปหาสำคัญน้อยปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 1 เกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ผลรวมจากการถ่วงน้ำหนัก	ค่าร้อยละของการถ่วงน้ำหนัก
1. ความสามารถของผู้กู้	245	75.38
2. วัตถุประสงค์ของการกู้	219	67.38
3. ประวัติของผู้กู้	149	45.85
4. หลักประกันการกู้	120	36.92
5. อาชีพของผู้กู้	106	32.61
6. จำนวนเงินที่ขอ	59	18.15
7. เงื่อนไขการชำระเงินคืน	39	12.00
8. ประเภทของการกู้	26	8.00

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่า พิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้นจะดูจากความสามารถของผู้กู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.38 รองลงมาจะดูจากจากวัตถุประสงค์ของการกู้ คิดเป็นร้อยละ 67.38 จากนั้นจะพิจารณาจากความสามารถในการหารายได้ ของผู้กู้หลักประกันการกู้

และอาชีพของผู้คิดเป็นร้อยละ 45.85, 36.92 และ 32.61 ตามลำดับ ในการพิจารณาสินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์จะพิจารณาจากความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้มากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ถ้าลูกค้ำมีความสามารถหารายได้มาชำระหนี้คืนได้ ก็ไม่เกิดปัญหานี้ด้วยคุณภาพ สำหรับวัตถุประสงค์ของการกู้ที่มีความสำคัญรองลงมา เพราะธนาคารจะต้องพิจารณาว่านำเงินไปลงทุน ที่ทำให้เกิดรายได้ผลตอบแทนจากการลงทุนที่เหมาะสม ประวัติของผู้กู้ธนาคารจะศึกษาประกอบการให้สินเชื่อถึงประวัติการติดต่อกับธนาคารถึงความน่าเชื่อถือ หลักประกันการกู้ เป็นส่วนหนึ่งที่ธนาคารได้รับความมั่นใจว่าสินเชื่อที่ให้นั้น จะได้รับคืนทั้งหมดจากผู้กู้ และสุดท้ายจากอาชีพของผู้ กู้นั้นธนาคาร จะนำมาพิจารณาถึงความมีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจมีมากน้อยเพียงใด ซึ่ง ทั้งหมดนี้ก็เพื่อเป็นการประกันความมั่นใจให้กับธนาคาร ในการให้กู้เพื่อให้ความเสี่ยงน้อยที่สุด

ช่วงระยะเวลาที่ธนาคารให้สินเชื่อ

เมื่อพิจารณาการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ เพื่อคุณลักษณะการปันส่วนสินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ในแต่ละไตรมาสให้สินเชื่อไปร้อยละเท่าใด ผลปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 ช่วงไตรมาสที่ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ให้สินเชื่อ

ไตรมาส	ค่าเฉลี่ยของร้อยละ
ไตรมาสที่ 1 (ม.ค. - มี.ค.)	30.77
ไตรมาสที่ 2 (เม.ย. - มิ.ย.)	20.00
ไตรมาสที่ 3 (ก.ค. - ก.ย.)	18.46
ไตรมาสที่ 4 (ต.ค. - ธ.ค.)	20.00
รวม	100.00

จากตาราง 2 พบว่าไตรมาสแรก มีการให้สินเชื่อคิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมา เป็นไตรมาสที่ 2 และ 4 คิดเป็นร้อยละ 20.00 โดยไตรมาสที่ 3 มีการให้สินเชื่อที่น้อยที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 18.46 จะเห็นได้ว่า มีการให้สินเชื่อให้กับช่วงไตรมาสที่ 1 นั้น เพราะเป็นช่วงเทศกาลมี การจับจ่ายใช้สอยกันมาก ส่วนไตรมาสที่ 2 ถึง 4 มีการให้สินเชื่อพอ ๆ กัน เนื่องจากเป็นช่วง ผลิตผลยัง ไม่ออกสู่ตลาด เพราะเป็นช่วงเพาะปลูกและเป็นช่วงเก็บเกี่ยวความต้องการสินเชื่อ

จึงยังไม่มาก กอปรกับเป็นช่วงปิดบัญชีกลางปีเดือนมิถุนายนและสิ้นปีเดือนธันวาคม ของธนาคารพาณิชย์

ระยะเวลาที่ธนาคารให้สินเชื่อ

ผลการศึกษา ระยะเวลาการกู้ยืมนั้นธนาคารจะให้สินเชื่อเป็นเวลานานเท่าใด ผลการศึกษาปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 ระยะเวลาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

ระยะเวลา	ค่าเฉลี่ยของร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	11.90
ระยะเวลา 1 - 3 ปี	18.93
ระยะเวลา 3 - 5 ปี	30.87
มากกว่า 5 ปี	38.30
รวม	100.00

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาการให้กู้ ผู้บริหารของธนาคารพาณิชย์พิจารณาสินเชื่อ ระยะเวลาการกู้ที่มากกว่า 5 ปี มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมาเป็น ระยะเวลาการกู้ 3 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.87 ส่วนระยะเวลาการกู้ 1 - 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.93 และต่ำที่สุดระยะเวลาการกู้ที่น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.90 จะเห็นว่าส่วนใหญ่มีการให้สินเชื่อให้แก่การกู้ระยะยาว ส่วนหนึ่งอาจจะมาจากการที่ธนาคารพาณิชย์มีการให้กู้ให้แก่ลูกค้ารายย่อยประเภทกู้เพื่อจัดซื้อหาที่อยู่อาศัยมาก ซึ่งมีระยะเวลานานในการชำระหนี้คืน สำหรับการให้กู้ระยะปานกลาง 3 - 5 ปี นั้นจะเป็นการให้กู้แก่ธุรกิจเพื่อการหมุนเวียนการใช้เงินในการลงทุนหรือการผลิต ส่วนการให้กู้ในระยะเวลา 1 - 3 ปี จะเป็นการให้กู้แก่ธุรกิจขนาดเล็กเพื่อใช้ในการหมุนเวียน และสินเชื่อที่ให้น้อยที่สุดที่ระยะน้อยกว่า 1 ปี เพราะเมื่อคำนึงถึงต้นทุนของการบริหารจะเสียต้นทุนสูงกว่าประเภทอื่น

กลุ่มอาชีพหรือธุรกิจ ที่ธนาคารให้สินเชื่อ

เมื่อพิจารณาว่ากลุ่มอาชีพ/ธุรกิจที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญนั้น จะเห็นได้ว่าธนาคารให้สินเชื่อ ให้แก่ธุรกิจที่เห็นว่าสามารถทำกำไรให้ผลตอบแทนสูง สามารถหารายได้ชำระคืนให้แก่ธนาคารได้ตามข้อตกลง ผลการศึกษาปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 กลุ่มอาชีพหรือธุรกิจที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อ

กลุ่มธุรกิจ	ค่าเฉลี่ยของร้อยละ
กลุ่มพาณิชย์กรรม	58.46
กลุ่มผู้มีรายได้	13.85
กลุ่มอุตสาหกรรม	13.85
กลุ่มธุรกิจส่งออก	7.69
อื่น ๆ	6.15
รวม	100.00

จากตาราง 4 พบว่า การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ให้ความสำคัญมากที่สุดกับกลุ่มพาณิชย์กรรมคิดเป็นร้อยละ 58.46 ทั้งนี้เพราะว่า ธุรกิจพาณิชย์กรรมเป็นธุรกิจที่หมุนเวียนเร็วระยะเวลาไม่นานมากมีความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้ง่ายกว่าธุรกิจอื่น และยังเป็นธุรกิจที่มีธุรกิจต่อเนื่องที่ให้ผลตอบแทนแก่ธนาคารพาณิชย์สูง รองลงมาเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ประจำและกลุ่มอุตสาหกรรม มีค่าเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 13.85 เพราะกลุ่มผู้มีรายได้ประจำส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่มีรายได้ประจำ ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมมีจำนวนไม่มากนักแต่การประกอบอุตสาหกรรมต้องใช้วงเงินสูงพอสมควรดังนั้นธนาคารจึงเห็นความสำคัญของกลุ่มนี้เช่นกัน สำหรับกลุ่มธุรกิจส่งออก คิดเป็นร้อยละ 7.69 แม้ว่าจะมีปริมาณไม่มากเท่าไรเพราะอาจจะมีมาขอสินเชื่อเพียงเล็กน้อยเนื่องจากอาจไปขอสินเชื่อกับแหล่งเงินทุนอื่นที่สนับสนุนทางด้านนี้โดยตรง อาทิ เช่น ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า มากกว่าเพราะจะได้รับการอำนวยความสะดวกและมีการขอวงเงินได้สูง กลุ่มสุดท้าย กลุ่มอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 6.15 เช่น นักศึกษา , แม่บ้าน หรือผู้มีความสัมพันธ์กับลูกค้าชั้นดี หรือลูกค้ารายใหญ่ของธนาคาร เป็นต้น

ลักษณะการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาถึงแนวโน้มเงินให้สินเชื่อ จำแนกตามประเภทธุรกรรมในจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างปี 2530 - 2538 ปรากฏผลดังตาราง 5 และ ตาราง 6 โดยพิจารณาถึงสัดส่วนอัตราร้อยละเงินให้สินเชื่อ จำแนกตามประเภทธุรกรรมจังหวัดเชียงใหม่แล้วจะเห็นได้ว่า การขยายสินเชื่อหมวดธุรกิจการเกษตรและการป่าไม้ หมวดการก่อสร้างมีแนวโน้มลดลง และหมวดอุตสาหกรรมการผลิตและหมวดส่วนบุคคลมีอัตราเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการที่จังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มเปลี่ยนจากจังหวัดที่เป็นเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น มีการขยายตัวของเมือง การลงทุนในธุรกิจอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงมีการบริโภคเพิ่มสูงขึ้นด้วย

ตาราง 5 แนวโน้มเงินให้สินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจจังหวัดเชียงใหม่

(ล้านบาท)

ประเภทธุรกิจ	ธ.ค. 30 จำนวนเงิน	ธ.ค. 31 จำนวนเงิน	ธ.ค. 32 จำนวนเงิน	ธ.ค. 33 จำนวนเงิน	ธ.ค. 34 จำนวนเงิน	ธ.ค. 35 จำนวนเงิน	ธ.ค. 36 จำนวนเงิน	ธ.ค. 37 จำนวนเงิน	ธ.ค. 38 จำนวนเงิน
การเกษตรและการป่าไม้	1,182.17	1,366.71	1,745.66	2,889.18	3,892.51	4,254.54	4,326.36	4,006.97	4,176.18
การทำเหมืองแร่	196.29	165.3	226.60	254.16	257.72	269.96	247.05	748.39	826.18
อุตสาหกรรมการผลิต	970.19	1,441.02	2,153.38	3,150.63	4,101.00	5,879.17	7,060.26	7,983.65	8,922.15
การก่อสร้าง	1,542.21	1,609.98	1,868.19	2,100.63	2,321.52	2,633.03	2,294.33	2,982.03	3,661.52
การพาณิชย์	5,529.22	6,163.87	6,811.58	9,267.48	11,188.87	12,767.89	14,494.65	17,475.86	21,004.62
การเงิน					313.49	349.12	352.59	323.35	428.86
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์					4,922.29	5,827.60	6,543.87	8,019.95	9,011.86
การสาธารณูปการ					449.10	544.85	640.52	604.86	940.26
การบริการ					5,470.86	6,566.43	7,742.53	7,700.15	8,601.18
ส่วนบุคคล					6,875.05	9,299.50	1,556.03	14,744.68	17,846.63
อื่นๆ	2,500.64	3,848.83	7,664.63	4,335.98					
รวม	11,920.72	14,595.71	20,470.04	31,998.06	39,792.41	48,392.09	55,258.19	64,589.89	75,419.44

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ ปี 2530-33 ธุรกิจ การเงิน,อสังหาริมทรัพย์,สาธารณูปการ,บริการและส่วนบุคคล รวมอยู่ในหมวดอื่น ๆ

ตาราง 6 สัดส่วนอัตราร้อยละเงินให้สินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจจังหวัดเชียงใหม่

(ร้อยละ)

ประเภทธุรกิจ	ธ.ค.30	ธ.ค.31	ธ.ค.32	ธ.ค.33	ธ.ค.34	ธ.ค.35	ธ.ค.36	ธ.ค.37	ธ.ค.38
การเกษตรและการป่าไม้	9.92	9.36	8.53	9.03	9.78	8.79	7.83	6.20	5.54
การทำเหมืองแร่	1.65	1.13	1.11	0.79	0.65	0.56	0.45	1.16	1.10
อุตสาหกรรมการผลิต	8.14	9.87	10.52	9.85	10.31	12.15	12.78	12.36	11.83
การก่อสร้าง	12.94	11.03	9.13	6.56	5.83	5.44	4.15	4.62	4.85
การพาณิชย์	46.38	42.23	33.28	28.96	28.12	26.38	26.23	27.06	27.85
การเงิน	-	-	-	-	0.79	0.72	0.64	0.50	0.57
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	-	-	-	-	12.37	12.04	11.84	12.42	11.95
การสาธารณูปการ	-	-	-	-	1.13	1.13	1.16	0.94	1.25
การบริการ	-	-	-	-	13.75	13.57	14.01	11.92	11.40
ส่วนบุคคล	-	-	-	-	17.28	19.22	20.91	22.83	23.66
อื่นๆ	20.98	26.37	37.44	44.8	-	-	-	-	-
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ ปี 2530-33 ธุรกิจ การเงิน, อสังหาริมทรัพย์, สาธารณูปการ, บริการและส่วนบุคคล รวมอยู่ในหมวดอื่นๆ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATIONS)

บทสรุปผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อีกทั้งศึกษาถึงการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่แยกตามประเภทธุรกรรม สำหรับวิธีการศึกษาโดยออกแบบสอบถามผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่และเก็บข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยสมการถดถอยพหุคูณ หาค่าร้อยละ ช่วงเวลาที่ศึกษาปี 2530 - 2538

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (Loan Interest Rate) ปริมาณเงินฝาก (Deposit Volume) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์เชิงลบ กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดต่ำลง การขยายสินเชื่อมีปริมาณเพิ่มขึ้นและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขยายสินเชื่อมากที่สุดคือ ปริมาณเงินฝาก (Deposit Volume)

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร พบว่า การพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้นดูจากความสามารถของผู้กู้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.38 รองลงมาได้แก่วัตถุประสงค์การกู้ ประวัติผู้กู้ หลักประกันการกู้ยืม และอาชีพของผู้กู้ คิดเป็นร้อยละ 67.38 , 45.85 , 36.92 และ 32.61 ตามลำดับ สำหรับช่วงเวลาที่ธนาคารให้สินเชื่อพบว่าไตรมาสแรก มีการให้สินเชื่อร้อยละ 30.77 รองลงมา ไตรมาสที่ 2 และ 4 ร้อยละ 20 ส่วนไตรมาสที่ 3 ให้น้อยที่สุดร้อยละ 18.46 ระยะเวลาที่ธนาคารให้สินเชื่อผู้บริหาร ส่วนใหญ่ให้สินเชื่อระยะเวลาการกู้ที่มากกว่า 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมา เป็นการกู้ยืมระหว่าง 3 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.87 ระยะเวลาการกู้ 1 - 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.93 และต่ำสุดระยะเวลาการกู้ น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.90 สำหรับกลุ่มอาชีพหรือธุรกิจที่ธนาคารให้สินเชื่อพบว่า กลุ่มพาณิชย์กรรมให้ความสำคัญเป็นลำดับ

1 คิดเป็นร้อยละ 58.46 รองลงมากลุ่มมีรายได้ประจำ และอุตสาหกรรม ร้อยละ 13.85 เท่ากัน และกลุ่มธุรกิจส่งออกร้อยละ 7.69 กลุ่มที่ให้น้อยมากที่สุด คือ กลุ่มอื่น เช่น แม่บ้าน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.15

การขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่นั้นมีแนวโน้มขยายตัวไปในกลุ่มหมวดอุตสาหกรรมการผลิต และหมวดส่วนบุคคล ส่วนที่มีแนวโน้มลดลงคือหมวดการเกษตร และป่าไม้ และหมวดการก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ ควรมุ่งเน้นลูกค้า (Customer oriented) เนื่องจากเครื่องมือการแข่งขันที่สำคัญคืออัตราดอกเบี้ยนั้น ย่อมขึ้นลงตามภาวะของตลาด อีกทั้งลูกค้ามีความรู้และทางเลือกมากขึ้น ในการจัดหาแหล่งเงินทุน
2. ธนาคารควรเตรียมความพร้อมให้สาขาในการให้บริการ ที่มีรูปแบบเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง เช่นจังหวัดเชียงใหม่ ควรเตรียมพร้อมทั้งในด้านบุคลากรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
3. ธนาคารควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เข้าสู่ตลาด เพื่อให้ลูกค้ามีทางเลือกในการใช้บริการ เช่น เงินฝากระยะยาวยกเว้นภาษีเงินได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การขยายสินเชื่อ นั้น ควรศึกษาถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ออกประกาศบังคับใช้กับธนาคารพาณิชย์ด้วย ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การขยายตัวของสินเชื่อด้วย
2. ควรศึกษาถึงสถาบันการเงินอื่นร่วมด้วย เช่น บริษัทประกันชีวิต บริษัทเงินทุน สำนักงานอำนวยการสินเชื่อ สำนักงานวิเทศธนกิจต่างจังหวัด เพื่อดูว่าการขยายตัวของสินเชื่อ นั้น เป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจนั้น ๆ หรือไม่อย่างไร

บรรณานุกรม

จิรวรรณ พาณิชสมบัติ. 2522. **ต้นทุนของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.**

กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เจริญ เจษฎาวัลย์. 2531. **ก่อนจะคิดต่อธนาคาร (Before you enter the bank).**

กรุงเทพมหานคร: บริษัทพอดี้, 57-77.

ชนินทร์ พิทยาวิจิตร. 2533. **ธนาคารพาณิชย์ใช้มาตรการอะไรในการพิจารณาปล่อย**

สินเชื่อ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.

ไชยยง ปฐวินทรานนท์. 2527. **พฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.**

กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เดชาชัย สังข์โบล. 2519. **การระดมทุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย.**

กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิกุล โคว์สุวรรณ. 2531. **การกระจายสินเชื่อโดยธนาคารกรุงเทพ จำกัด :**

**กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์,
คณะสังคมศาสตร์,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

วานิช พลูวังกาญจน์. 2521. **กลยุทธ์การกู้เงินธนาคาร.** กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์จักรกาญจน์.

วรชัย ปิยะสุนทรวงษ์. 2524. การปันส่วนสินเชื่อ : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้กับกรณี
ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุกิจ ห่อวโนทยาน. 2535. การปันส่วนสินเชื่อและการปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร
พาณิชย์ในไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หยกพร ตันติเศวตรรัตน์. 2529. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธนาคารไทย.
กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยนิพนธ์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อภิชาติ คอยระงับ. 2538. การปันส่วนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยนิพนธ์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Friedman, B. M. 1972. "Credit Rationing : A Review" Staff Economic Studies. No.72
(Board of Governors of the Federal Reserve System).

Lockett D. G. "Credit Standards and Tight Money" Journal of Money, Credit
and Banking, (November 1970) : 420-434.

Suntichai Chunsomsuk. 1983. Demand for Supply of Commercial Bank Loan : Sectoral
Analysis. Bangkok : Master' s Thesis, Faculty of Economics, Thammasat
University.

ภาคผนวก

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดเชียงใหม่และภาวะเศรษฐกิจ

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ที่ตั้ง จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 17-21 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 98-99 องศาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 1,027 ฟุต (310 เมตร) ส่วนกว้างที่สุดของจังหวัดจากตะวันตกจดตะวันออกประมาณ 134 กิโลเมตร ส่วนยาวจากเหนือจดใต้ประมาณ 320 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามแนวทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย ระยะทางประมาณ 720 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับรัฐฉานของสหภาพเมียนมาร์ ตลอดแนวยาว 27 กิโลเมตร
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดลำพูน และจังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะภูมิประเทศ จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ 20,107,057 ตารางกิโลเมตร หรือ 12,566,911 ไร่ โดยมีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาสูงชันใหญ่น้อยสลับซับซ้อนกันไป มีพื้นที่ป่าไม้ 9,023,500 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร 1,611,283 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ 558,127 ไร่ มีบริเวณที่ราบลุ่ม 2 บริเวณใหญ่คือ

- ที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเมืองงาย และตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว ส่วนตะวันออกของอำเภอแม่แตง อำเภอแมริ่ม ผ่านกลางอำเภอเมือง และอำเภอสารภี และส่วนตะวันตกของอำเภอดอยเต่า เป็นบริเวณที่ราบลุ่มใหญ่ที่สุดของจังหวัด ซึ่งแม่น้ำปิงมีต้นน้ำเกิดจากภูเขาในเขตท้องที่ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

- ที่ราบลุ่มแม่น้ำกก ครอบคลุมบริเวณอำเภอฝาง และอำเภอแม่อาย นอกจากนั้นมีแม่น้ำที่มีความสำคัญรองลงมาได้แก่ แม่น้ำกวง แม่น้ำฝาง แม่น้ำกก แม่น้ำแจ่ม แม่น้ำต้น และแม่น้ำแตง

จังหวัดเชียงใหม่มีเทือกเขาทอดตัวอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ ติดกับเทือกเขาในมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และรัฐฉาน ในประเทศเมียนมาร์ ประกอบด้วยเทือกเขาดังต่อไปนี้

- เทือกเขาแดนลาว อยู่ด้านทิศเหนือกั้นพรมแดนไทย-เมียนมาร์ ติดต่อกับเทือกเขาถนนธงชัย มียอดเขาที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ดอยผ้าห่มปก อำเภอฝาง สูง 2,285 เมตร ดอยอ่างขาง อำเภอฝาง สูง 1,931 เมตร ดอยหลวง อำเภอเชียงดาวสูง 2,170 เมตร

- เทือกเขากถนนธงชัย อยู่ด้านทิศตะวันตกของแม่น้ำปิง มียอดเขาที่สำคัญได้แก่ ดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง สูง 2,575 เมตร เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย ดอยปุย อำเภอเมือง สูง 1,685 เมตร ดอยสุเทพ อำเภอเมือง สูง 1,601

- เทือกเขาผีปันน้ำ อยู่ด้านทิศตะวันออกของแม่น้ำปิง ต่อกับเทือกเขาแดนลาว มียอดเขาสำคัญ ๆ คือ ดอยช้าง สูง 1,462 เมตร อยู่ในเขตอำเภอพร้าว อำเภอดอยสะเก็ด และอำเภอสันกำแพง

ลักษณะภูมิอากาศ สภาพอากาศของจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นแบบชื้นแห้งแล้ง ฤดูร้อนอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 39.1 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนเมษายน 2536 ส่วนฤดูหนาวอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 7.8 องศาเซลเซียสปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยตลอดปี 2536 วัดได้ 73.87 มิลลิเมตร

เขตการปกครอง

เมื่อปี 2539 จังหวัดเชียงใหม่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 22 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ 204 ตำบล 1,828 หมู่บ้าน และ 180 สภาตำบล

การบริหารการปกครอง จังหวัดเชียงใหม่มีหน่วยงานที่กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จัดตั้งขึ้นภายในหลายหน่วยงาน ซึ่งแยกออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่มีสายบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อส่วนกลางมีด้วยกัน 193 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ 17 หน่วยงาน

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาคหมายถึง หน่วยงานที่มีสายบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดมี 33 หน่วยงาน

ค. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจ คือ เป็นการมอบอำนาจให้ประชาชนปกครองกันเอง เพื่อให้ประชาชนเกิดความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ เพราะรู้จักร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในท้องถิ่นที่มากกว่า เพราะประชาชนในท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและความต้องการได้ดีกว่าผู้อื่น จังหวัดเชียงใหม่แบ่งการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นออกเป็น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่น ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด เว้นเขตเทศบาลและสุขาภิบาล มีหน่วยงาน 1 แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบล 14 ปีมีการประกาศใช้ พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ทั่วประเทศเมื่อ 21 พฤษภาคม 2538 เชียงใหม่มี อบต. 39 แห่ง

- เทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นการจัดการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยมีประชาชนเลือกตั้งสภาเทศบาล เลือกตั้งนายกเทศมนตรี และเทศมนตรี ทำหน้าที่บริหารงานท้องถิ่น มีอำนาจในการบริหารอิสระมี 1 แห่ง

- สุขาภิบาล มีจำนวน 28 แห่ง

จากสถิติของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพียงสิ้นเดือนตุลาคม 2539 จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรทั้งสิ้น 1,562,848 คน เป็นชาย 784,101 คน และหญิง 778,747 คน จำนวนผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 50.2 ของประชากรทั้งหมด

เศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ปี 2538 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน ทั้งนี้เพราะการผลิตภาคที่สำคัญหลายสาขาอยู่ในเกณฑ์ดี เช่น สาขาภาคบริการ ขยายตัวจากภาวะการท่องเที่ยวภาคพาณิชย์กรรมขยายตัวตามการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของภาคเอกชน การผลิตภาคอุตสาหกรรมแปรรูปพืชผลเกษตรเพิ่มขึ้นตามความต้องการเพื่อการส่งออก และการก่อสร้างภาครัฐบาลยังคงเพิ่มขึ้น สำหรับการผลิตภาคเกษตรผลผลิตภาคเกษตรเสียหายไม่มากนักจากภาวะน้ำท่วม ผลผลิตของพืชบางชนิดได้รับผลดีเช่น ข้าวนาปรัง กระเทียม และลิ้นจี่

เงินฝากคงค้างที่ธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2538 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน ร้อยละ 17.96 เป็น 59,163 ล้านบาท (เงินฝากในเขตอำเภอเมืองเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.53 เป็น 45,455 ล้านบาท และอำเภอรอบนอกเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.90 เป็น 13,708 ล้านบาท) เงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 18.34 เป็น 73,789 ล้านบาท (เงินให้สินเชื่อในเขตอำเภอเมือง เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.80 เป็น 58,586 ล้านบาท และเงินให้สินเชื่อในอำเภอรอบนอกเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.27 เป็น 15,203 ล้านบาท) สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นในปริมาณสูง ได้แก่สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรม สาธารณูปโภค ก่อสร้าง และอุตสาหกรรม ยกเว้นสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ซึ่งชะลอตัวลงตามการลดลงของสินเชื่อในการจัดหาที่อยู่อาศัยส่วนบุคคล

ประวัติผู้วิจัย

ผู้วิจัยเกิดเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2509 ภูมิลำเนาเดิม จังหวัดลำพูน สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเมธีวุฒิกร ลำพูน และสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาการบัญชี จากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปี 2532

หลังจากจบการศึกษาได้เข้าทำงานที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขา ประตู่เชียงใหม่ ระหว่างปี พ.ศ.2532 - 2538 ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าสายบัญชี และตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 ได้เข้าทำงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ตำแหน่ง ผู้ตรวจสอบ สายงานกำกับสถาบันการเงิน จนถึงปัจจุบัน

